

**ULATA KÄSI MTÜ “LAPSEHOIDJA KOOLITUS KOOS JUHENDATUD PRAKTIKAGA” ÕPPEKAVA**

Õppekava nimetus	Lapsehoidja koolitus koos juhendatud praktikaga
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine
Õppekava kinnitatud	Kinnitatud 25.06.2018 Muudetud 23.08.2019 Muudetud 19.01.2020 MTÜ Ulata Käsi Juhatuse esimees Lea Kuik
Õppekava koostamise alus	Lapsehoidja, tase 5 kutsestandard Sotsiaalhoolekande Kutsenõukogu 19.04.2018 otsus nr 9 (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni Kutse andmise kord lapsehoidja kutsetele) Lapsehoidja kutsete kutsekomisjoni 20.09.2018 otsus (Hindamisstandard). Esmaabi väljaõppe osas vastab koolituse maht sotsiaalhoolekande seaduses § 45 sätestatud nõuetele.
Viide kutsestandardile ja kutsetasemele:	Kutsenimetus – Lapsehoidja, tase 4 ja tase 5 Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase – 4 ja 5 Peale koolitust saab minna taotlema kas Lapsehoidja, tase 4 või tase 5 kutset.
Õppekava maht	290 ak tundi, millest on 170 ak tundi auditoorseid loenguid, 80 ak tundi juhendatud praktikat ja 40 tundi iseseisvat tööd.
Sihtgrupp	Inimesed, kes soovivad tööle asuda lapsehoidjana, lasteaiaõpetaja assistendina, õpetaja abina; kõik, kes soovivad täiendada teadmisi lapsehoidjale, õpetaja assistendile ja õpetaja abile vajalikest teadmistest ja saada teoreetilisi lapsega töötamise teadmisi, oskusi ja praktilisi kogemusi täiendõppe teel.
Õppekava rakendamine, õppekeskkonna kirjeldus	Õpe toimub mittestatsionaarse õppe vormis. Õpe toimub auditoorse, juhendatud praktika ja iseseisva töö õppena tunniplaani alusel kindlaksmääratud nädalapäevadel päevaõppena ja/või kindlaksmääratud nädalapäevadel õhtuõppena loengute, seminaride ja praktiliste tööde ning juhendatud praktika vormis. Õppekava alusel viiakse läbi a) lapsehoidja koolitust, b) lapsehoidja/lasteaiaõpetaja assistendi koolitust. Õppetöö toimub 26 m <sup>2</sup> õppeklassis mis asub Tallinnas, Suur- Paala 2, II korrusel. Klassis on kaks avatavat akent. Õppeklass on sisustatud 10 laua ja 10 tooliga. Õppetöö läbiviimiseks on lektoril kasutada arvuti, printer, projektor ja tahvel. Ruumis on sundventilatsioon. Klassist umbes 10m kaugusel on tualettruum. Õppeklassi kõrval on koolitatavatele sisustatud 40m <sup>2</sup> suurune ruum, kus õpilased saavad pausi ajal omavahel suhelda, teha endale kohvi ja teed, soojendada mikrolaineahjus toitu ja einestada. Samas hoones koolitusruumidega asub söökla.
Õppekava eesmärk	Õpetusega taotletakse, et vastavuses Lapsehoidja, tase 5 kutsestandardiga a) on õppuril teadmised, oskused, kogemused ja hoiakud lapsehoidjana, lasteaiaõpetaja assistendina ja õpetaja abina töötamiseks; b) tuleb õppur toime lapse arengu toetamisega koostöös

	<p>lapsevanema või hooldajaga lapsele sobivas keskkonnas, lähtudes lapsekeskse kasvatuses põhimõtetest;</p> <p>c) on õppuril teadmised, oskused, kogemused ja hoiakud lapsevanema või hooldaja nõustamiseks kasvatusküsimustes ja toetava koduse keskkonna loomise küsimustes;</p> <p>d) tuleb õppuril toime suure hooldusvajadusega lapse hooldamistoimingutega;</p> <p>e) on õppuril teadmised, oskused, kogemused ja hoiakud tööjuhendamise olukordadeks;</p> <p>f) on õppuril valmisolek enese analüüsimiseks, erialaseks enesetäiendamiseks ning elukestvaks õppeks.</p> <p>Märkus: Lapsehoidja, tase 5 kompetentsid on kirjeldatud õppekava kompetentsidepõhise struktuuri (õppe sisu) alajaotises.</p>
<p>Õppekava õpiväljundid</p>	<p>Õppekava läbinud õppur:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kujundab lapsele mängulise, turvalise ja tervist edendava ning arengut igakülgset toetava kasvukeskkonna, arvestades lapse individuaalsust, vanust ja (eri)vajadusi;</li> <li>• toetab igakülgset koostööd lapsevanema/hooldajaga lapse arengut, lähtudes lapse individuaalsusest ja vanusest, lapsekeskse ja positiivse kasvatuses põhiprintsiipidest;</li> <li>• planeerib, viib läbi ja hindab koostööd lapsevanema/hooldajaga lapse füüsilist, emotsionaalset, intellektuaalset ja sotsiaalset arengut toetavaid tegevusi lapse individuaalsusest, huvidest ja eest lähtuvalt;</li> <li>• toetab lapse isiksuse arengut, lähtudes lapse individuaalsusest;</li> <li>• nõustab lapsevanemat või hooldajat kasvatusküsimustes ja toetava koduse keskkonna loomisel;</li> <li>• hooldab suure hooldusvajadusega last;</li> <li>• juhendab kolleege, koostab juhendmaterjale ning juhib meeskonnatööd ja meeskonda;</li> <li>• järgib isikuandmekaitse, turvalisuse ja konfidentsiaalsuse põhimõtteid ja häid suhtlemistavasid;</li> <li>• lähtub kvaliteetse ja paindliku lapsehoiuteenuse pakkumisel kutseetikast ning lapsehoiuvaldkonna õigusaktidest; analüüsib oma kutseoskusi ja erialast arenguvajadust;</li> <li>• mõistab ennast isiksusena ning määratleb ennast lapse arengu toetajana, sh lapse arengu eest vastutava isikuna ja aktiivse meeskonnaliikmena;</li> <li>• hindab kannatanu seisundit ja annab esmaabi.</li> </ul>

Nõuded õpingute alustamiseks	Vähemalt põhihariduse olemasolu; vanus vähemalt 18 aastat
Nõuded õpingute lõpetamiseks	<p>Õppur on osa võtnud vähemalt 75% auditoorsetest tundidest ning on sooritanud 100% juhendatud praktikast.</p> <p>Õppur on läbinud täies mahus esmaabi ja sooritanud praktilise esmaabi andmise praktikumi.</p> <p>Õppur on osalenud juhendatud lõpupraktikumil, mille sisuks on lapsehoidja, tase 5 eneseanalüüsist lähtuv juhendatud praktika kogemustel põhinev eneserefleksioon.</p> <p>Hindamismeetod: 1. Lõpupraktikumil(eneserefleksioon) osalemine</p> <p>Hindamiskriteerium: a) õppurid väljendavad uusi teadmisi, jagavad omavahel mõtteid, kogemusi ja arusaamu ning suhestavad uued teadmised ja kogemused lapsehoidja, tase 5 kutsestandardiga ja õppekavas kirjeldatud õpiväljunditega; b) õppurid koostavad rühmatööna “enesehindamise ja eesmärgi seadmise ratta” – nn rattale kantakse omadused ja oskused, mida on kõige enam vaja, et oma tööd edaspidi hästi teha.</p> <p>Praktikumi mõlemat osa saadab juhendaja tagasiside.</p> <p>2. Praktiline esmaabi</p> <p>Hindamiskriteerium: Praktilise esmaabi andmise praktikumi positiivne sooritamine(positiivseks soorituseks loetakse, kui õppur tuleb toime esmaabiõpetaja poolt antud esmaabi andmise olukordade iseseisva praktilise lahendamisega).</p> <p>Õppekava läbimist hinnatakse mitmeeristavalt.</p>
Õppekava kompetentsidepõhine struktuur (õppe sisu)- Lapsehoidja, tase 5 kompetentsid	<p><b>1. Lapse kasvukeskkonna kujundamine</b></p> <p>1) lapsele turvalise ja mängulise kasvukeskkonna kujundamine, arvestades lapse individuaalsust ning tuginedes õigusaktidele;</p> <p>2) kasvukeskkonna ohutegurite hindamine, nende minimaliseerimine ja ennetamine, vajadusel ohtude likvideerimine, arvestades lapse individuaalsust ja keskkonnatingimusi;</p> <p>väärkohtlemise ilmingute märkamine ning seostamine sekkumise võimalustega;</p> <p>4) majapidamis- ning koristustööde planeerimine ja läbiviimine, kasutades olmetehnikat ning -keemiat ohutusnõudeid järgides, laste majapidamis- ja koristustöösse kaasamine.</p> <p><b>2. Lapse arengu toetamine</b></p> <p>1) lapse arengu toetamine kõikides arenguvaldkondades, arvestades lapse individuaalsust ja vajadusi;</p> <p>2) lapse väärtuste ja hea käitumistava kujundamine koostöös lapsevanemate/hooldajatega, arvestades lapse pere kultuurilist eripära;</p> <p>3) mänguliste ja loovtegevuste kavandamine, läbiviimine ja analüüsimine arvestades lapse individuaalsust; lapse loovuse toetamine;</p> <p>4) lapse enesekohaste oskuste- eneseteenindus- ja regulatsioonioskuste-kujundamine igapäevategevuste ja sihipäraste tegevuste kaudu.</p> <p><b>3. Lapse tervise edendamine</b></p> <p>1) lapse tervislikku seisundi jälgimine ja muutustele reageerimine,</p> <p>2) lapse tervist kahjustavate tegurite märkamine ja ohuolukordade</p>

ennetamine;

- 3) lapse tervist edendavate tegevuste planeerimine, läbiviimine ja alüüsimine, arvestades lapse individuaalsust;
- 4) kodus haige lapse, lasteasutuses ootamatult haigestunud lapse, kroonilise haigusega lapse hooldamine ja põetamine vastavalt arsti juhendile, oma pädevusele ja kokkulepetele lapsevanemaga;
- 5) lapse tervislikule seisundile ja vastavalt kultuurist tulenevatele tavadele vastava toitumise tagamine;
- 6) esmaabi andmine.

#### **4. Koostöö lapsevanema või hooldajaga**

- 1) perega ja lapsega tutvumine, koostöö lapse perega ja vajadusel võrgutikuga, arvestades lapse huve ning võimalusel pereväärtuste ja soovide arvessevõtmine;
- 2) lapsevanema/hooldaja kaasamine igapäevastesse tegevustesse ja kasvukeskkonna kujundamisesse;
- 3) lapse perekonnaga suhtlemine ja tagasiside andmine lapse arengust ning päevategevustest;
- 4) lapsevanema või hooldaja nõustamine kasvatusküsimustes ja toetava koduse keskkonna loomisel.

#### **5. Erivajadusega lapse hoidmine**

- 1) info kogumine lapse erivajaduste kohta kutse-eetikat järgides;
- 2) tegevuste planeerimine ja elluviimine, lapse motiveerimine ning juhendamine koostöös lapse võrgustikuga;
- 3) erivajadustega lapse kaasamiseks gruppi hooliva ja salliva keskkonna loomine, lapse toetamine abivahendite kasutamisel;
- 4) füüsilise keskkonna kujundamine, sh abivahendite kasutamise toetamine;
- 5) koostöös võrgustikuga lapse tugevuste toetamine, motiveerides ja juhendades last igapäevastes tegevustes.

#### **6. Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine**

- 1) Hooldustoimingute tegemine
- 2) Õendustoimingute tegemine
- 3) Alternatiivkommunikatsiooni (verbaalse ja mitteverbaalse kommunikatsiooni) kasutamine suhtlemisel.

#### **7. Tööjuhendamine**

- 1) Kolleegide juhendamine.
- 2) Juhendmaterjalide koostamine.
- 3) Meeskonna ja meeskonnatöö juhtimine.

#### **8. Kutset läbiv kompetents**

- 1) oma töös lapsehoidja kutse-eetikast ja õigusaktidest lähtumine;
- 2) oma kutseoskuste ja erialase arenguvajaduse analüüsimine, oma töö eesmärgistamine;
- 3) eneseanalüüsi põhimõtted;
- 4) enda isiksusena teadvustamine, oma hoiakutest ja väärtushinnangutest, tugevatest ja nõrkadest külgedest teadlik olemine;
- 5) lapsehoidja suhtlemiskompetentsus;
- 6) meeskonnatöö kaasaegsed põhimõtted ja nendest lähtumine.

#### **9. Imiku (0-1 aastat) hoidmine**

- 1) Hooldustoimingute tegemine.
- 2) Imiku arengu toetamine.

#### **10. Juhendatud praktika**

#### **11. Iseseisev töö**

<p><i>Õppemeetodid</i></p>	<p>Loeng, seminar, praktikum, rühmatöö, situatsioonülesannete lahendamine, testide sooritamine ja mõtestamine, videote vaatamine ja arutelu nähtu põhjal, refleksioon, küsimused-vastused. Juhendatud praktika ja selle mõtestamine(reflekteerimine). Iseseisev töö loengumaterjalidega ja koolitajate poolt antud ülesannete täitmine.</p>
<p><i>Iseseisev töö</i></p>	<p>ESTA kodulehel Lapsehoidja kutse andmisega seonduva info läbitöötamine. Juhendatud praktika kogemuste ja töökogemuse olemasolul selle analüüsimine seonduvalt teoreetiliste teadmistega. Lektorite poolt antud koduülesannete täitmine, loengumaterjalide läbitöötamine. Seminariks ettevalmistumine(õigusaktid, isiksustestide tulemuste mõtestamine).</p>
<p><i>Õppematerjalide loend</i></p>	<p>Lektorite poolt koostatud detailne konspekt ja kohustuslik(õigusaktid) ning soovitatud lugemisvara. Lapsehoidja, tase 5 kutsestandard Lapsehoidja, tase 5 kutsestandard, lisa 2: Lapsehoidja kutse-eesitika Sotsiaalhoolekande seadus Koolieelse lasteasutuse seadus Tervisekaitsenõuded lapsehoiuteenusele Lastekaitse seadus Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon. Lapsehoidja kutse andmine Kraav, I. (2017) Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn: Perekasvatuse Instituut Kivi, L.; Sarapuu, H. (2005). Laps ja lasteaed. Lasteaiaõpetaja käsiraamat. Tartu. Teekond erilise lapse kõrval. Käsiraamat puudega ja erivajadustega laste ning noorte lähedastele. Targaks vanemaks ei sünnita. Selleks saab õppida. Tervise Arengu Instituut, www.tarkvanem.ee Üldoskuste areng koolieelses eas. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, Tallinn 2009. Sotsiaalkindlustusamet – lapsehoiuteenuse kirjeldus(raske ja sügava puudega laste kohta).</p>
<p><i>Õppekava läbimisel väljastatav dokument</i></p>	<p>Tunnistus õppekava läbimise kohta, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud. Tõend/õiend(tunnistuse lisa) koolitusel läbitud teemade ja teemade mahu kohta. Tunnistusel kajastub esmaabi läbimisel ka esmaabi õpiväljundid. Tõend/õiend(tunnistuse lisa) laste esmaabi läbimise kuupäevade ja teemade ning teemade mahu kohta, kui esmaabi on läbitud täies mahus ja sooritatud praktiline eksam. Tõend, kui kõiki õpitulemusi ei saavutatud(esmaabi täies mahus läbimata, lõpupraktikumist puudumine), kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule. Tunnistus väljastatakse peale koolitusperioodi, kui õppur täidab tagantjärele puuduolevad õpitulemused.</p>
<p><i>Koolitaja kompetentsust tagav kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus.</i></p>	<p>Lektorid omavad kõrgemat erialast või pedagoogilist haridust ja on aktiivselt tegutsenud õpetatavas valdkonnas või omavad vastavasisulist õpetamiskogemust, mida nad on võimelised tõendama.</p>